ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

Central Bank of Sri Lanka
22456
21 APR 2009
LIBRARY & INFORMATION CENTRE
Communications Department

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
1970 ජූනි

1970

වර්ෂය සඳහා

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ
මුදල් මණ්ඩලය විසින් මුදල් ඇමති වෙත
ඉදිරිපත් කරනු ලබන

වාර්ෂික වාර්තාව

පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී, මුදල් ඇමති,

ගරු ආචාර්ය ඇන්. ඇම්. පෙරේරා මහතා,

කොළඹ.

මහත්මයාණනි,

මුදල් නීති පනතේ (422 වැනි පරිච්ඡේදය) 35 (1) වගන්තියේ විධිවිධානයනට අනුකූලව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් 1970 වර්ෂය තුළ බැංකුවේ කටයුතු පිළිබඳව සම්පාදිත විසිඑක්වැනි වාර්ෂික වාර්තාව මේ සමග ඉදිරිපත් කරමි.

මේ වගට, ඔබේ විශ්වාසී,

ඩබ්ලිව්. තෙන්නකෝන්
අධිපති.

1971 මාර්තු මස 31 වෙනි දින,
කොළඹ,
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දී ය.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

මුදල් මණ්ඩලය

(1970 දෙසැම්බර් 31 වැනි දින)

ඩබ්ලිව්. තෙන්නකෝන්
අධිපති.

එම්. රාජේන්ද්‍ර
මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ස්ථිර ලේකම්

ජේ. ත්‍යාගරාජා
පත්කරන ලද සාමාජික

(1970 දෙසැම්බර් මස 31 වැනි දිනට සිටි ප්‍රධාන නිලධාරීහු)

එස්. ඊ. පී. ජැන්ස් .... **ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය අධිපති**

ගාමණි කොරයා .... **නියෝජ්‍ය අධිපති**

එස්. ඩී. අමරසිංහ .... **අධිපතිගේ සහකාර**

පී. වී. එම්. ප්‍රනාන්දු .... **අධිපතිගේ සහකාර**

ඩබ්ලිව්. එම්. තිලකරත්න .... **අධිපතිගේ සහකාර**

කේ. ගුණරත්නම් .... **ප්‍රධාන ගණකාධිකාරි**
බැංකු කටයුතු හා ව්‍යවහාර මුදල් දෙපාර්තමේන්තුව:

යූ. ඩබ්ලිව්. බී. අලුවිහාරේ .... **උපදේශක**
බැංකු සංවර්ධනය:

ජේ. ජී. පී. ජයසුන්දර .... **අධ්‍යක්ෂ**
බැංකු පරිපාලන දෙපාර්තමේන්තුව:

ඩබ්ලිව්. රාසපුත්‍රම් (මුද්‍රහරින ලදී.) .... **අධ්‍යක්ෂ**
ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව:

එච්. එන්. එස්. කරුණාතිලක .... **වැඩබලන අධ්‍යක්ෂ**

සී. එච්. ප්‍රනාන්දු .... **අධිකාරි**
සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් දෙපාර්තමේන්තුව:

ඊ. එරමුදුගොල්ල .... **වැඩබලන අධ්‍යක්ෂ**
ආයතන දෙපාර්තමේන්තුව:

කේ. කනගසබාපති .... **වැඩබලන පාලක**
විනිමය පාලන දෙපාර්තමේන්තුව:

එච්. එල්. ඩී. සෙල්වරත්නම් .... **අභ්‍යන්තර විගණක**
අභ්‍යන්තර විගණක දෙපාර්තමේන්තුව:

එල්. ඩබ්ලිව්. ඒ. වීරසේකර .... **අධිකාරි**
රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව:

ඒ. සී. පී. ගුණසේකර .... **ලේකම්**
ලේකම් කාර්යාලය:

විගණක
ඩී. ආර්. සෙට්ටිනායක
ලංකාණ්ඩුවේ ඔඩිටර් ජනරාල්.

පටුන

සංඥපනය			පිටුව
I. 1970 ආර්ථික හැඩගැස්ම, ගැටළු හා ප්‍රතිපත්ති			
(අ) ආර්ථික හැඩගැස්ම	..	..	1
1. ජාතික නිෂ්පාදිතය	..	..	1
2. රාජ්‍ය අයවැය සහ මූල්‍ය කටයුතු හැඩගැස්ම	..	..	2
(අ) රාජ්‍ය මුදල් පරිහරණය	..	..	2
(ආ) මුදල් සහ ණය	..	..	5
(ඇ) විමූල්‍යනය	..	..	7
3. 1970 වර්ෂයේ විදේශ ගෙවුම්	..	..	8
4. මිල	..	..	9
5. රාජ්‍ය ව්‍යාපාර	..	..	9
(ආ) ගෙවුම් ශේෂ ප්‍රශ්ණය	..	..	10
II. 1970 ආර්ථික හා මූල්‍ය උපනතීන්	..	..	18
(අ) ජාතික නිෂ්පාදිතය සහ වියදම	..	..	18
(අ) සම්පිණ්ඩණය සහ අගැයීම	..	..	18
(ආ) නිෂ්පාදන උපනතීන්	..	..	20
(ඇ) මුළු සම්පත් ප්‍රමාණය සහ ඒවා උපයෝගී කොට ගැනීම		..	23
(ඈ) දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය	..	..	23
(ඉ) මූර්ත නිෂ්පාදිතය හා මූර්ක ආදයම	..	..	25
(ඊ) දළ ජාතික වියදම	..	..	26
(ආ) කාර්මික නිෂ්පාදනය	..	..	33
(අ) හැඳින්වීම	..	..	33
(ආ) ප්‍රධාන උපනතීන්	..	..	33
(ඇ) කාර්මික කිරීමේ ව්‍යුහය සහ රටාව	..	..	41
(ඈ) කාර්මික ඒකකයන්හි විශාලත්වය	..	..	46
(ඉ) සේවා නියුක්තිය සහ වැටුප්	..	..	46
(ඊ) අමුද්‍රව්‍ය උපයෝගී කර ගැනීම	..	..	47
(උ) බලය සහ ඉන්ධන	..	..	49

(ඇ) රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් 52

(අ) කර්මාන්ත අංශය 50

1. ආහාර පාන වර්ග සහ දුම්කොළ 61
2, රෙදිපිළි, ඇඳුම් පැළඳුම් සහ සම් කර්මාන්ත .. 63
3. කඩදාසි, කඩදාසි නිෂ්පාදන, මුද්‍රණ සහ ප්‍රකාශන .. 63
4. දැව සහ දැව නිෂ්පාදිත 64
5. රසායනික ද්‍රව්‍ය, තෙල්, රබර් සහ ප්ලාස්ටික් නිෂ්පාදිත 64
6. ලෝහ නොවන ඛනිජ නිෂ්පාදිත (ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන හැර) 66
7. මූලික ලෝහ කර්මාන්ත 67
8. සෑදූ ලෝහ නිෂ්පාදිත, යන්ත්‍රසූත්‍ර හා උපකරණ .. 68
9. ධීවර කර්මාන්තය 68
10. කැනීම් 70

(ආ) කෘෂිකාර්මික අංශය 71

(ඇ) සේවා අංශය 71

1. විදුලි බලය, ගෑස් සහ ජලය 72
2. ගමනාගමනය, ගබඩා කිරීම් සහ පණිවුඩ හුවමාරුව .. 73
3. තොග සහ සිල්ලර වෙළඳම 78
4. මූල්‍ය සහ රක්ෂණ සේවා 80
5. වෙනත් සේවා 85

(ඈ) මුදල් හා බැංකු කටයුතු හැඩගැස්ම 85

(අ) මුදල් සැපයුම 89
(ආ) වෙළඳ බැංකු කටයුතු 101
(ඇ) ඉතිරි කිරීමේ සහ දිගු කාලීන ණය දෙන ආයතන .. 112
(ඈ) කුලීපිට ගැනුම් මූල්‍ය සමාගම් 114
(ඉ) මහ බැංකු කටයුතු 115
(ඊ) බැංකු සංවර්ධනය 917

(ඉ) ග්‍රාමීය ණය 118

(අ) ව්‍යාප්ත ණය ක්‍රමය 118
(ආ) ග්‍රාමීය බැංකු 118
(ඇ) නව කෘෂිකාර්මික ණය ක්‍රමය 123
(ඈ) ග්‍රාමීය ණය සහ ණයගැතිකම පිළිබඳ සමීක්ෂණය .. 129

(ඊ) රාජ්‍ය මූල්‍ය 131
(අ) හැඳින්වීම 131
(ආ) ආදායම 137
(ඇ) වියදම 144
1. වර්තන වියදම 145
2. ප්‍රාග්ධන වියදම 147
(ඈ) ශුද්ධ ආහාර පිහිටාධාරය 150
(ඉ) අමාත්‍යාංශයන්ගේ ඌණ වියදම් 152
(ඊ) අත්තිකාරම් ගිණුම් 154
(උ) ශුද්ධ අයවැය හිඟය හා එය පියවූ ආකාරය .. 155
(ඌ) රාජ්‍ය ණය 160
(එ) අර්ධ රාජ්‍ය ආයතන විසින් ගත් ණය 170
(ඒ) 1970/71 අයවැය ලේඛනය 171
(ඔ) වෙනත් රාජ්‍ය මූල්‍ය විධිවිධාන 183

(උ) ගෙවුම් ශේෂය, විදේශීය වත්කම් සහ සංචාරක ව්‍යාපාරය .. 184
(අ) පසුතලය සහ ප්‍රවණතා 184
(ආ) 1970 විදේශීය සම්පත් සහ ඒවා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම 186
1. වෙළඳ ගිණුම 186
2. සේවා ගිණුම 187
3. ප්‍රාග්ධන ගිණුම 188
(ඇ) විදේශීය වත්කම් 190
(ඈ) සංචාරක ව්‍යාපාරය 191

(ඌ) මිල සහ වැටුප් 197
(අ) මිල 197
1. කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දර්ශකය .. 197
2. පාරිභෝගික මිල දර්ශකයෙන් පරිබාහිර මිල ගණන් 198
3. පාරිභෝගික භාණ්ඩ 199
4. අන්තර් භාණ්ඩ 199
5. ආයෝජන භාණ්ඩ 200
(ආ) වැටුප් 203

(එ) සේවා නියුක්තිය සහ කම්කරු සම්බන්ධතා .. 203
(අ) හැඳින්වීම 203
(ආ) රැකියා ලබාදුන් සංඛ්‍යාව 204
(ඇ) පොදු අංශයේ සේවා නියුක්තිය 207
(ඈ) සේ. අ. අ. යටතේ ලියාපදිංචි වූ සේවකයන් .. 209
(ඉ) රැකියා සඳහා ලියාපදිංචි වූවන් 210
(ඊ) කම්කරු සම්බන්ධතා 211

(ඒ) විදේශීය වෙළඳාම 211

(අ) සමස්ථ උපනතීන් 211

(ආ) අපනයන 213

(ඇ) ආනයන 229

(ඈ) කොළඹ වරායේ වෙනස් වීම් 234

(ඉ) වෙළඳ රටාව 235

(ඊ) වාණිජ ප්‍රතිපත්තියෙහි වර්ධනයන් 244

(උ) විදේශීය විනිමය හිමිකම් සහතිකපත් ක්‍රමය .. 245

(ඌ) තීරු බදු 245

(එ) වෙළඳ ගිවිසුම් 245

III. මහ බැංකුවේ ගිණුම් හා කටයුතු 246

IV. කාර්ය මණ්ඩල පුවත් 249

පළමුවැනි පරිශිෂ්ඨය .. ..

(1) ලංකා පාර්ලිමේන්තුව විසින් 1970 දී පනවන ලද ප්‍රධාන නීතිවලින් උපුටාගත් මහ බැංකුවේ සහ බැංකු ආයතන කටයුතු හා ගණුදෙනුවලට අදල කොටස්.

(අ) 1970 අංක 5 දරන කෘෂිකාර්මික ණය දෙන ආයතන (සංශෝධන) පණත (i)

(ආ) 1970 අංක. 6 දරන ලංකා රජයේ උකස් බැංකු (සංශෝධන) පණත (ii)

(ඇ) 1970 අංක. 16 දරන සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් (සංශෝධන) පණත (iv)

(ඈ) 1970 අංක. 26 දරන බදු මග හැරීම වැළැක්වීමේ පණත .. (v)

(ඉ) 1970 අංක. 27 දරන බැංකු හර බදු පණත .. .. (ix)

(2) 1970 දී මුදල් මණ්ඩලය විසින් සකස් කර ගන්නා ලද ප්‍රධාන පාලන විධිවිධාන

(අ) වෙළඳ බැංකු ණය .. .. (i)

(ආ) අත්තිකාරම් සඳහා මහ බැංකු පොලී ප්‍රමාණයන් .. (ii)

(ඇ) ප්‍රතිමූල්‍යෝජනය – මැදි හා දිගු කාලීන ණය සම්බන්ධ පොලී ප්‍රමාණයන් (iii)

(ඈ) වෙළඳ බැංකු ණය .. .. (iv)

(ඉ) විදේශ විනිමය හිමිකම් සහතික පත්‍ර ගණුදෙනු .. .. (v)

(ඊ) වෙළඳ බැංකු ණය .. .. (vi)

(උ) වෙළඳ බැංකු ණය – ආනයන ණයවර ලිපි සඳහා වන ආන්තික අවශ්‍යතා (vii)

දෙවෙනි පරිශිෂ්ටය – සංඛ්‍යා සටහන්

ජාතික නිෂ්පාදිතය සහ වියදම — සංඛ්‍යා සටහන

ජාතික නිෂ්පාදිතය සහ වියදම පිළිබඳ සාරාංශ දර්ශක 1

ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික භෝග -- වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය .. 2

ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික භෝගවල නිමැවුම් ප්‍රමාණය .. 3

දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය – පවත්නා සාධක වියදම් මිළ අනුව .. 4

දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය (1959) ස්ථාවර සාධක වියදම් මිළ අනුව .. 5

මූර්ත ජාතික ආදයම 6

දළ දේශීය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය - පවත්නා වෙළඳ මිළ අනුව .. 7
දළ ජාතික වියදම - පවත්නා වෙළඳ මිළ අනුව .. 8
දළ ජාතික නිෂ්පාදිත වියදම - පවත්නා මිළ අනුව .. 9
පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදම් සැකසුම - පවත්නා වෙළඳ මිළ අනුව 10
දළ දේශීය වියදම සහ පවත්නා සම්පත් මාර්ග .. 11
සම්පත් සහ ඒවා උපයෝගි කර ගැනීම - පවත්නා වෙළඳ මිළ අනුව 12
දළ දේශීය වියදමට අඩංගු සෘජු ආනයන 13

මුදල් හා බැංකු ගනුදෙනු

මුදල් සැපයුම 14
මුදල් සැපයුම වෙනස්වීමේ හේතු 15
මහ බැංකුවේ මුදල් නිකුතුව 16
වෙළඳ බැංකුවල වත්කම් හා වගකීම් (වත්කම්) .. 17
වෙළඳ බැංකුවල වත්කම් හා වගකීම් (වගකීම්) .. 17 (සම්බන්ධයි)
මහ බැංකුවේ වත්කම් හා වගකීම් (වත්කම්) .. 18
මහ බැංකුවේ වත්කම් හා වගකීම් (වගකීම්) .. 18 (සම්බන්ධයි)
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ගිණුම් 19
මුදල් පොලී අනුපාතිකයන් 20
බැංකු නිෂ්කාශන 21
වෙළඳ බැංකුවල සංචිත තත්ත්වය 22
බැංකු හර සහ තැන්පතු පිරිවැටුම් 23
මහ බැංකුව විසින් විදේශීය විනිමය මිලට ගැනීම හා විකිණීම .. 24
ඉතිරි කිරීම් සහ ණය දෙන ආයතන 1970 ණය ගැණුම් හා ණයදීම්
පිළිබඳ පොලී අනුපාතිකයන් 25
ලංකා සංවර්ධන මුදල් සමායතනය - මුදල් ගනුදෙනු .. 26
රජයේ උකස් බැංකුව - දෙන ලද, බේරන ලද හා නොබේරන ලද ණය 27
කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික ණය දෙන ආයතනය දෙන ලද,
බේරන ලද හා නොබේරූ ණය 28
ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු හා ඉතිරි කිරීමේ සහතික .. 29

රාජ්‍ය මූල්‍ය

රජයේ මුදල් (ශුද්ධ) අතිරික්තය/හිඟය 30
ශුද්ධ අයවැය අතිරික්තය හෝ හිඟය 31
ලංකාණ්ඩුවේ ආදායම සහ වියදම 32
ලංකාණ්ඩුවේ ආදායම 33
ලංකාණ්ඩුවේ සම්මත වියදම් 34
ලංකාණ්ඩුවේ ලැබීම් හා ගෙවීම් 35

ලංකාණ්ඩුවේ ලැබීම් හා ගෙවීම් .. .. 35 (අ)
ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා මුදල් ලැබෙන අයුරු .. 36
රාජ්‍ය ණය සැකසුම 37
රාජ්‍ය ණය අයිතිය 38
තෝරා ගත් රජයේ සුරැකුම් පත් මිල හා පලදාව .. 39
රුපියල් ණය මුදල් නිකුතු සහ ඒවාට ලැබුණු මුදල් වර්ගීකරණය 1969/70 40
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් 41
ලංකාණ්ඩුවේ විදේශාධාර ප්‍රතිපාර්ශ්වීය අරමුදල .. 42

විදේශීය මුදල් පරිහරනය

1968/70 සඳහා ගෙවුම් ශේෂය 43
1970 සඳහා ගෙවුම් ශේෂය (කාර්තු වශයෙන්) .. 44
1970 සඳහා ගෙවුම් ශේෂය (ප්‍රදේශ හා මුදල් කලාප වශයෙන්) .. 45
1953/70 සඳහා ගෙවුම් ශේෂය 46
ලංකාවේ විදේශීය වත්කම් 47

විදේශීය වෙළඳම

බාහිර වෙළඳාම - වටිනාකම, පරිමාව සහ මිළ 48
මහ බැංකුවේ වෙළඳ මිළ දර්ශක - අපනයන (1967=100) .. 49
මහ බැංකුවේ වෙළඳ මිළ දර්ශක - ආනයන (1967=100) .. 50
මහ බැංකුවේ වෙළඳ මිළ දර්ශක - වටිනාකම (1967=100) .. 51
වෙළඳ භාණ්ඩ සම්බන්ධව ලංකාණ්ඩුවේ ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම
(ප්‍රදේශ හා මුදල් කලාප වශයෙන්) .. 52

මිළ හා වැටුප්

කොළඹ නගරයේ ජීවන වියදම් දර්ශක අංක (1952=100) .. 53
තෝරාගත් අපනයන භාණ්ඩයන්ගේ කොළඹ වෙළඳ මිළ .. 54
තෝරාගත් අපනයන භාණ්ඩයන්ගේ නැ. වි. ස. මිළ .. 55
රුපියල් සමාගම් කොටස් මිළ දර්ශක (1952=100) .. 56
රජයේ සුරැකුම් පත්, ණයකර සහ වරණීය කොටස් මිළ දර්ශක (1952=100) 57
පඩිපාලක සභා කර්මාන්තයන්හි කම්කරුවන්ගේ අවම
වැටුප් ප්‍රමාණයන් (1952=100) 58
රජයේ සේවකයන්ගේ වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශක (1952=100) .. 59
රැකීරක්ෂා කාර්යාලයෙහි රැකීරක්ෂා සඳහා ලියා පදිංචි වූවෝ .. 60

තෙවැනි පරිශිෂ්ටය – රූප සටහන්

	සටහන්
දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය – පවත්නා සාධක වියදම් පිරිවැය මිළ අනුව	1
දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය – ස්ථාවර (1959) සාධක වියදම් මිළ අනුව	2
කාර්මික සම්බවය අනුව දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය පවත්නා මිළ අනුව	3
දළ ජාතික වියදම පවත්නා වෙළඳ මිළ අනුව ..	4
ප්‍රධාන කෘෂි භෝග නිෂ්පාදනය	5
මුදල් සැපයුම	6
මුදල් සැපයුම් මාර්ග	7
ඉතුරුම් තැන්පතු සහ ඉතුරුම් සහතික පත් ..	8
ආණ්ඩුවේ ආදායම හා වියදම	9
රජයේ ශුද්ධ මුදල් අතිරික්තය හෝ හිඟය	10
රාජ්‍ය ණයෙහි සංයුතිය (දළ හා ශුද්ධ වශයෙන්) ..	11
රාජ්‍ය ණය හිමිකාරය	12
ලංකාවේ විදේශීය වත්කම්	13
වෙළඳ භාණ්ඩ අපනයන හා ආනයන	14
අපනයන හා ආනයන වටිනාකම් භාණ්ඩ ගණ වශයෙන් ..	15
වෙළඳ ශේෂය මූල්‍ය ප්‍රදේශ සහ කලාපීය ගණ අනුව ..	16
අපනයන මිළ	17
ආනයන මිළ	18
විදේශීය වෙළඳ අනුපාතය	19
කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිළ දර්ශකය	20
කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිළ දර්ශකය අංශමය ගණ අනුව ..	21
වැටුප් ප්‍රමාණය දර්ශක අංක	22
රුපියල් සමාගම්වල කොටස් මිළ දර්ශක	23

ප්‍රස්ථාවනාව

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලයෙහි විසිඑක්වැනි වාර්ෂික වාර්තාව වන මෙය, නිකුත් කර ඇත්තේ, මුදල් නීති පනතේ (422 වැනි පරිච්ඡේදය) 35 වැනි වගන්තියට අනුකූලවය.

බැංකුවේ මුදල් වර්ෂය ලිත් වර්ෂය වේ. මෙම වාර්තාව ප්‍රධාන වශයෙන් 1970 වර්ෂය සම්බන්ධයෙනි.